

Velkommen

Dejligt at se jer alle her til vores 1. maj arrangement i FOA Esbjerg, og at I har valgt at bruge den internationale kampdag sammen med os. Det er faktisk i dag også 25 år siden, at FOA Esbjerg blev stiftet.

Kamp har ikke noget med slåskamp at gøre. Det har det desværre i mange dele af verden, men ikke i Danmark. Vi bruger fredelige midler, men det er stadig en kamp, fordi der i den grad er brug for, at vi får ændret på nogle ting. Det må vi sammen kæmpe for - i den forstand, at vi sammen får sat fokus på mennesker og ikke på systemer i dansk politik.

Sammen gør vi forskellen, siger vi i FOA. Og det virker. Det viste sidste års overenskomstforhandlinger. Vi fik vist, at solidaritet - at stå skulder ved skulder - stadig er den bedste måde at få indflydelse på. Det holdt hårdt, men vi endte med en løsning for alle. Og grunden til at vi fik en aftale, var det historiske sammenhold.

Hvorfor har vi et samfund?

Lad mig begynde med at stille jer et spørgsmål: Hvorfor har vi et samfund? Mit svar er, at vi har et samfund til fælles bedste - uanset om man har været her i generationer eller er kommet til for nylig. Samfundet - Danmark - er til vores fælles bedste. Det er derfor, vi kalder vores land et velfærdssamfund.

Velfærd handler om, at vi sammen skaber grundlaget for, at vi alle kan få en god færd i livet - både for den enkelte og for fællesskabet. Det skal vi beskytte for enhver pris, men skiftende regeringer har gjort hvad de kunne for at nedbryde velfærden - bl.a. med hovedløse skattelettelser.

Jeg nævner det, fordi der meget snart er valg til Folketinget. Vi ved ikke, hvad vi får på den anden side af valget, men vi ved, hvad vi har fået af den nuværende borgerlige regering. Det vil vi ikke have mere af. Vi vil have noget helt andet. Vi vil have velfærd. Vi vil have fokus på mennesker - på os, der sammen er Danmark. Vi vil ikke mere behandles som brikker i et spil, hvor vi, borgere, er til for samfundet. Det bør selvfølgelig være omvendt, at samfundet er til for os - fordi vi er samfundet.

Det skal I huske, når I står i stemmeboksen. Hvem vil fastholde og udvikle velfærden, og hvem vil afvikle velfærden?

Men de vil jo alle sammen udvikle velfærden. Det siger de i hvert fald - især i en valgkamp. I må tage de kritiske briller på og lytte godt efter, for der er nogle, der prøver at bilde jer noget ind.

Velfærd - at have, at elske, at være

En forsker har engang sagt, at velfærd handler om at have, at elske og at være.

At have handler blandt andet om at have et arbejde, man ikke bliver syg af og en indkomst, man kan leve af. At elske handler om at have venner, familie og kollegaer. At være handler om at være accepteret og anerkendt som den man er - om den måde vi behandler hinanden på. Det er det, vi i fællesskab skal sikre.

Danskere skal ikke blive stressede og syge af deres arbejde. De skal have anstændige arbejdsforhold og en løn, man kan leve af. Danskerne skal ikke være fattige eller ensomme og isolerede, og alle skal accepteres og anerkendes som de er.

Der skal selvfølgelig være styr på pengene, og hvad vi får for pengene. Det er indlysende, og det er også indlysende, at der ikke er ubegrænsede midler. Men der må og skal afsættes tilstrækkelige midler. Budgetterne må som minimum kunne dække behovet i takt med befolkningsudviklingen i samfundet.

Velfærdssamfundet er fundamentet for den enkelte borgers gode liv. Det er politikere, der tænker sådan, vi vil have ind i Folketinget.

Jeg sagde tidligere, at vi ikke ved, hvad vi får på den anden side af valget. Noget tyder dog på, at vi får en ny regering

Jeg sagde også tidligere, at vi ved, hvad vi har fået af den nuværende regering. Og det vil vi ikke have mere af. Vi vil have noget helt andet. Vi er ikke tilfredse med det, vi har fået. Vi er faktisk hamrende utilfredse.

Fattige børn

Tag børnene. Det er under en måned siden, at mange tusinde forældre, bedsteforældre, børn og medarbejdere var på gaden i 57 danske byer. Hvorfor var de det? Fordi de vil have ordentlige forhold i de danske daginstitutioner. Og der er ikke tale om et luksusproblem. Der er tale om, at børnene i alt for høj grad overlades til sig selv og slet ikke får, hvad de har behov for. Jeg taler om den omsorg, nærhed og udvikling, som børn har behov for

Medarbejderne er ulykkelige, fordi de gerne vil gøre et godt stykke arbejde. Forældre er rasende - ikke fordi de betaler for noget, de ikke får, men fordi deres børn

tilbydes forhold, som er helt uacceptable. Der er simpelthen for få voksne i landets vuggestuer og børnehaver.

Vi vil have politikere i Folketinget, der gør noget ved det. Vi vil ikke have politikere, der kun kan finde ud af at skære ned og effektivisere. Det ser måske godt ud i et regneark, men børnene lider under det.

Lad mig give et andet eksempel, der er endnu værre. Børnefattigdom. Børn skal trives og have de bedste muligheder for at komme godt i gang med livet. Det er alle politikere i Folketinget enige om - påstår de. Måske er de enige, men alligevel indfører de kontanthjælpsloftet, integrationsydelsen og andet uvæsen. Når de skærer i ydelserne til de voksne, rammer de også børnene. Det bør de fleste kunne gennemskue.

Der er nu 64.500 børn, der lever i relativ fattigdom i Danmark. Børn, der vokser op i fattigdom, har bare ikke samme fremtidsmuligheder som deres jævnaldrende. Det er et særdeles alvorligt samfundsproblem.

Besparelser på overførselsindkomsterne ser måske også godt ud i et regneark, men tænkningen bag er meningsløs. Ideen er, at vi mennesker skal nødes eller ligefrem tvinges til at gøre noget ved vores situation. Tvingen består i at presse familierne og den enkelte mest mulig økonomisk. Det virker ikke. Det viser erfaringen. Og hvad med dem, der ikke er i stand til at kæmpe sig ud af sin ulykkelige situation?

Lad mig give et tredje eksempel i den anden ende af livet - de medborgere, der er nedslidt og måske syge og som har behov for et forsørgelsesgrundlag, fordi de ikke er i stand til at arbejde mere.

Først smadrede politikerne efterlønnen, hævede pensionsalderen og gjorde det nærmest umuligt at få både almindelig førtidspension og seniorførtidspension. Den slags politikere vil vi ikke have i Folketinget.

Vi vil have politikere, der her og nu vil forbedre mulighederne for seniorførtidspension, vedtage en differentieret folkepensionsalder og sørge for at det bliver lettere at få den almindelige førtidspension.

Et godt arbejdsliv

Der skal selvfølgelig helst være så få som muligt som har brug for førtidspension eller seniorførtidspension. Det skal slås fast med syvtommersøm. Det gælder om, at flest mulig kan blive på arbejdsmarkedet helt frem til den pensionsalder, der gælder. Det er det bedste for alle. (Vi kan så være uenige i den måde at folkepensionsalderen sættes op.)

Det kræver, at de offentligt ansatte får mulighed for at gøre et fagligt og menneskeligt ”godt stykke arbejde” gennem hele arbejdslivet uden at blive nedslidt, udbrændt eller syg.

Så enkelt er det, men sådan er det ikke i dag. Lad mig lige kridte banen op. FOA’s medlemmer knokler døgnet og året rundt for borgerne og dermed for velfærdssamfundet. Jeg vil påstå, at FOA’s medlemmer er en vigtig del af fundamentet i den danske velfærd.

Ikke desto mindre får FOA’s medlemmer at vide, at den offentlige sektor er en klods om benet på det danske samfund. Det er Fake news. Sandheden er, at den offentlige sektor er selve forudsætningen for det danske velfærdssamfund. Uden en stærk offentlig sektor, som giver uddannelse til vores børn og unge, behandler os når vi er syge, sikrer lov og orden og giver os pleje og omsorg når vi er ældre, kan den private sektor slet ikke eksistere.

Samtidig med at offentligt ansatte må høre på lidt af hvert, mødes de med et voldsomt stigende arbejdspress, nedskæringer og manglende anerkendelse af deres indsats. Det gør ondt på mere end en måde.

FOA’s medlemmer oplever sammen med andre offentligt ansatte, at de må udføre deres arbejde på en måde, som de ikke fagligt kan stå inde for og i nogle tilfælde finder direkte forkastelig. De er belastede af omstruktureringer, topstyrede projekter, højt arbejdspress, manglende indflydelse på eget arbejde, meningsløse registreringer, frygten for at lave fejl eller for konsekvenserne ved at fortælle om problemer med kvaliteten eller arbejdsmiljøet.

Det er vel ikke for meget forlangt, at de medarbejdere, der tilvejebringer velfærden, skal kunne gøre et fagligt og menneskeligt ”godt stykke arbejde” gennem hele arbejdslivet uden at blive nedslidt, udbrændt eller syg.

Derfor vil vi have et Folketing med politikere, der vil og tør gøre noget godt for den offentlige sektor. Jeg synes, vi skal stemme på de politikere, der er parat til at sætte ind til fordel for velfærden.

Kære nye regering

Løft foden fra reformspeederen. Gode reformer kræver ro og ressourcer. Vi har brug for et pusterum. For mange steder er arbejdsmiljøet voldsomt udfordret.

Den offentlige sektors vigtigste ressource er medarbejderne. Ny teknologi og løsninger gør en forskel - men det er i sidste ende mennesker, der skaber velfærden. Derfor skal vi have hænder nok.

Den offentlige sektor skal kunne følge med befolkningstilvæksten og velstandsudviklingen. I 2010 var der cirka 145 offentligt ansatte per 1.000 danskere. I dag er der 135 per 1.000 danskere. Den tendens fortsætter de kommende år, hvis vi ikke ændrer kurs.

Inddrag hverdagens velfærdseksperter - medarbejderne. Der er alt for mange eksempler på reformer, der er blevet skabt, uden at medarbejderne er blevet ordentligt inddraget. Det er en skam, for mange af de bedste og mest enkle løsninger kommer fra de medarbejdere, der er tættest på borgerne.

Når I står i valgboksen, skal I tænke jer godt om, inden I sætter krydset. Det er ikke rigtigt, at de er nogenlunde ens alle politikerne. Det betyder noget, hvor I sætter jeres kryds. Der er nogle, der vil afvikle velfærdssamfundet, og der nogen der vil udvikle og styrke velfærdssamfundet.

Lad mig gentage. Vi er oppe mod kræfter, der vil noget helt andet, end det vi vil. Vi er oppe mod kræfter, som vil nedbryde det, vi møjsommeligt har bygget op. Pas godt på hinanden og nyd dagen sammen.

God 1. maj